

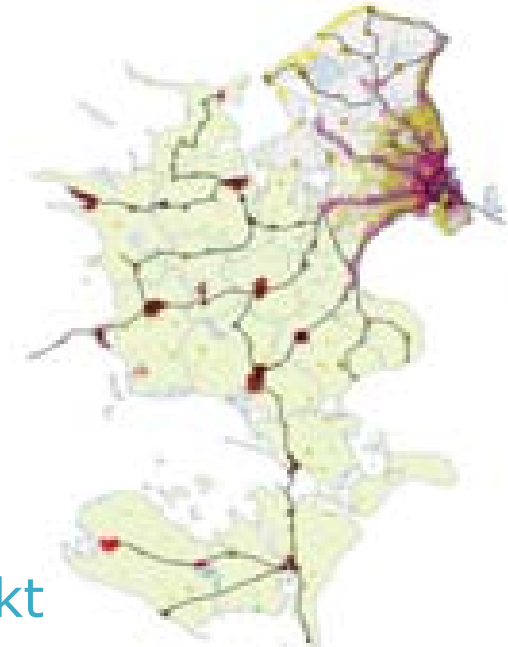
Sjællandsprojektet

- pendling på tværs af kommunegrænser

Fagchef René Lønnee, Region Sjælland

Disposition

- **Indledning**
  - De fælles udfordringer
  - Dialogen om "hvad vi gør ved det"
- **Sjællandsprojektet**
  - Afsættet for projektet
  - Sådan arbejder vi Sjællandsprojektet
  - Hvad tegner der sig på nuværende tidspunkt
  - Hvad ender det med
- **Den regionale rolle i et fremadrettet perspektiv**
  - Det skal regionen
  - Regionens muligheder

De fælles udfordringer

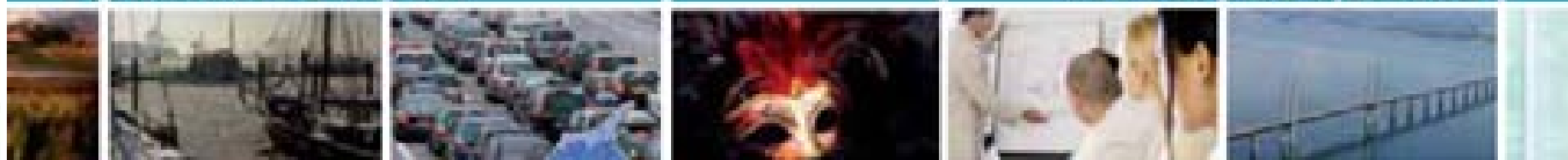
REGION
SJÆLLAND

Fremkommelighed

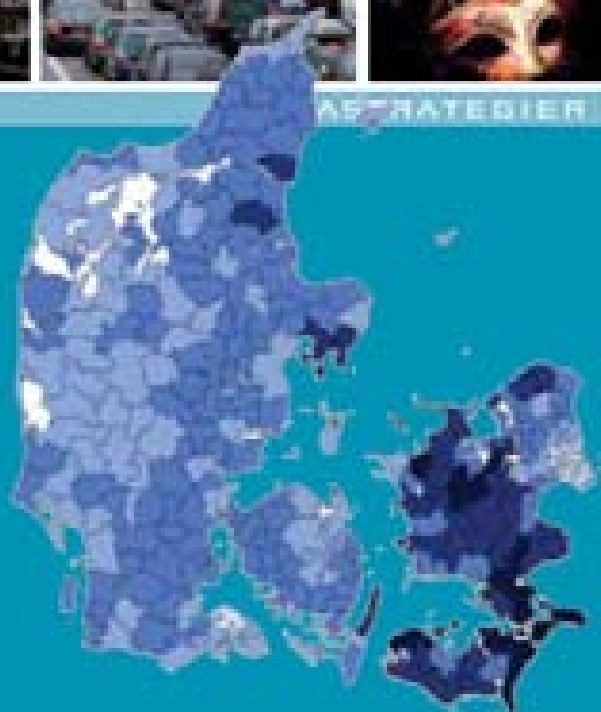
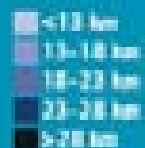
OVERORDNET STRATEGI

RUS • REGION SJÆLLAND

AFSTRATEGIER

Pendleres
rejseafstande

Pendleres gennemsnitlige rejseafstand pr 1. januar 2004 fordelt efter bopælskommune. Kun for kommuner i Region Sjælland ses afstande på over 28 km. Kilde: Danmarks Statistik, Nyt fra Danmarks Statistik nr. 121, 2006.

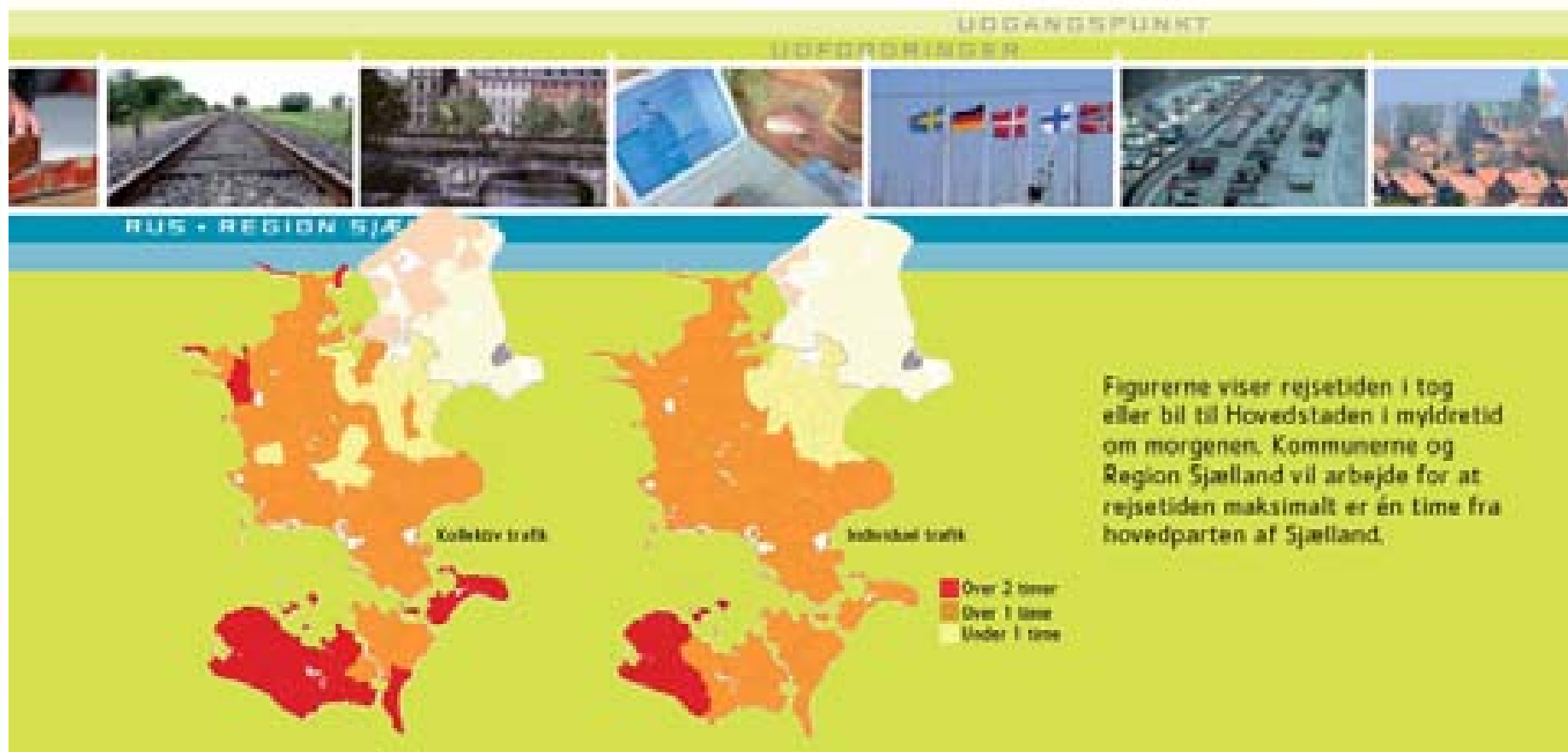
Byplandage, 1.-2. oktober 2009

De fælles udfordringer

REGION
SJÆLLAND

Fremkommelighed

Byplandage, 1.-2. oktober 2009

“Hvad gør vi ved det”

Eksempler på interessevaretagelse

- Fyrtårnsprojekter
- Fælles trafikinitiativer
- Andre initiativer
- Understøttende analyser

Figur 1.2 - Illustration af trafikmønstre og gennemsnitlig udslip af CO₂ pr. km

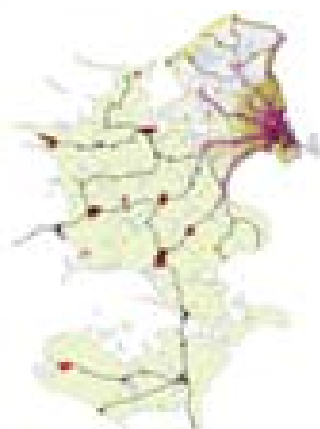
“Hvad gør vi ved det”

REGION
SJÆLLAND

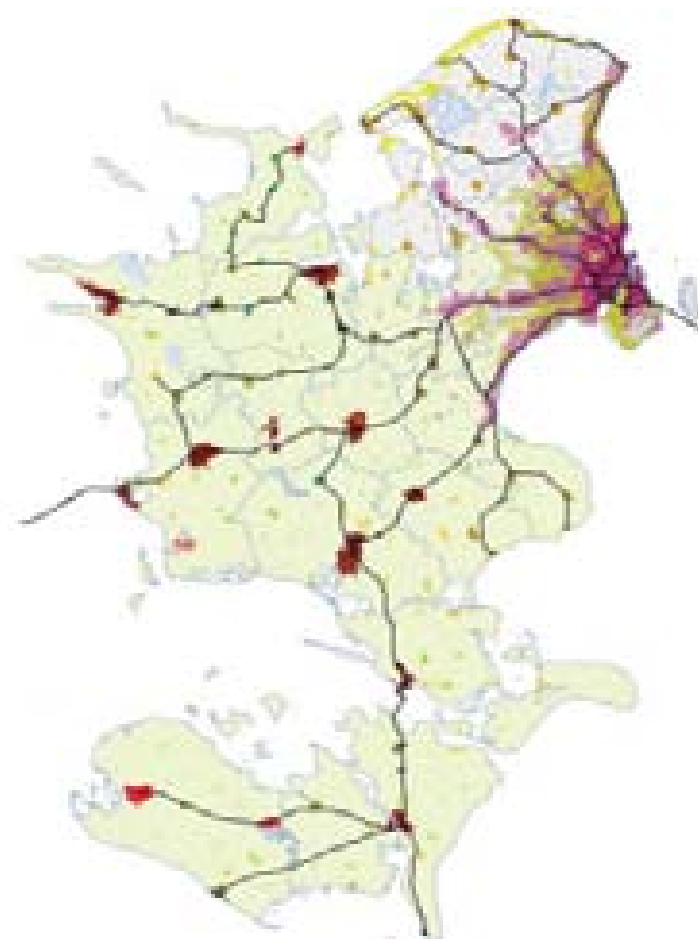
Konkrete initiativer

- Det fælles trafikudspil som ramme
- Den Regionale Udviklingsstrategi
- Toneangivende trafikprojekter
- *Sjællandsprojektet*

Sjællandsprojektet - Mål

- **Målet med Sjællandsprojektet er at fremme en bæredygtig og levende region med høj tilgængelighed, gode vækstbetingelser og levende byer.**
- **At Sjællandsprojektets resultater indgår i kommuneplanlægningen.**
- **At der etableres en samarbejdsmodel mellem kommuner, region og stat som gør det muligt at indgå bindende aftaler om byudvikling og infrastruktur.**

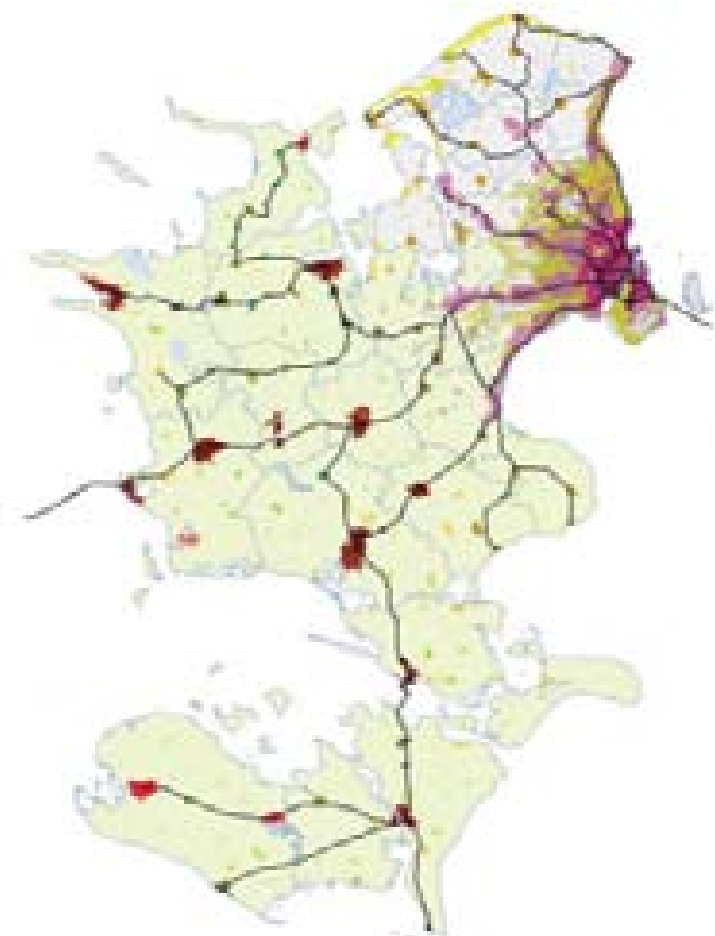

Sjællandsprojektet - organisering

REGION
SJÆLLAND

- **Koordineringsgruppe med By- og landskabsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Regionen, Roskilde, Næstved, Slagelse og Vordingborg Kommuner**
- **Workshops med planlæggere fra alle 17 kommuner og Regionen**
- **Løbende orientering til kommuner og region + KGU**
- **Kommunerne betaler 60 % af projektomkostningerne (1 mio i alt) og leverer en måneds arbejdskraft. Regionen og staten deles om den øvrige del.**

Byplandage, 1.-2. oktober 2009

Sjællandsprojektet

- overvejelser om vision og opmærksomhed

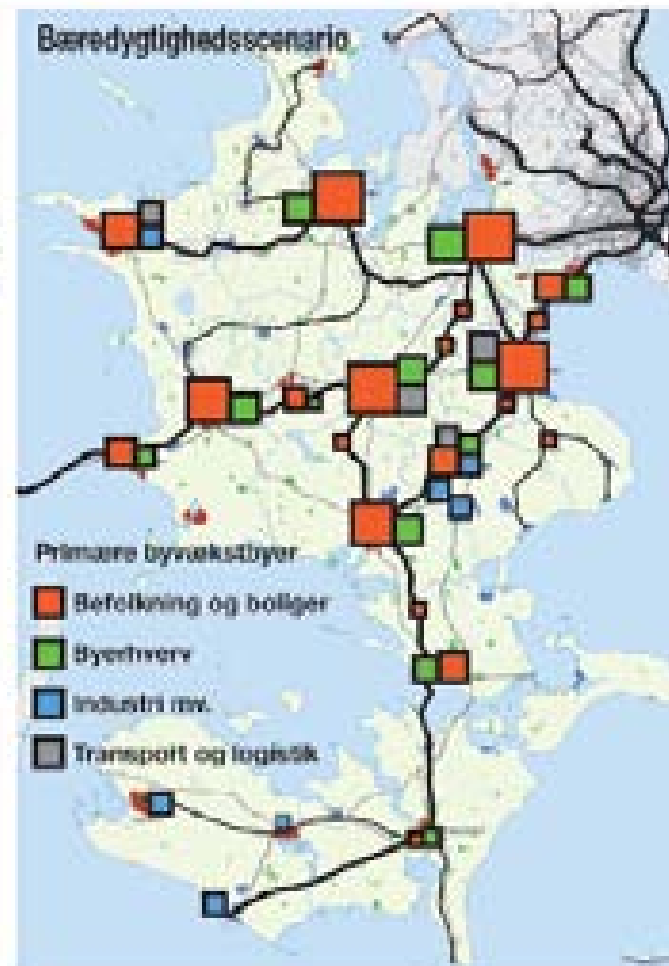
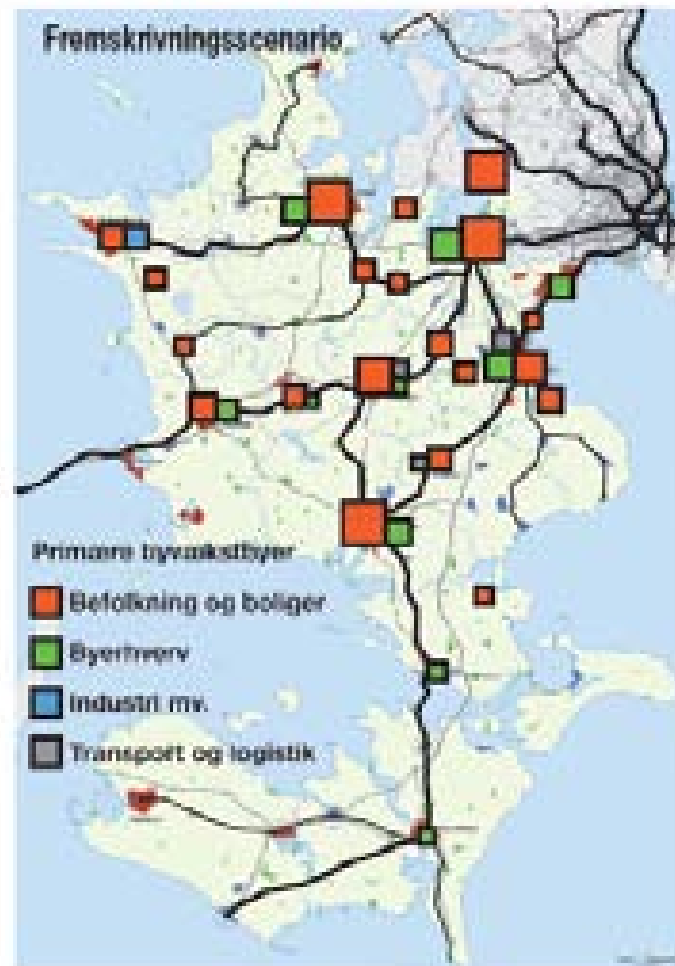
REGION
SJÆLLAND

- **Sammenhæng på Sjælland (også hovedstadsområdet)**
- **Bæredygtig by- og trafikudvikling**
- **Store stationsbyer er fremtiden**
- **Små stationsbyer med potentiale**
- **Flere stationer ?**
- **Parker og rejs anlæg ved motorveje/nye stationer**
- **Sammenhæng i trafikinvesteringer**

- **A-byer, B-byer og C-byer, der skal udvikles forskelligt!**
- **Byer uden station?**
- **Får vi et landsplandirektiv – "regionplan" ?**
- **Vil Trafikstyrelsen nedlægge stationer?**
- **Den kommunale og den regionale rolle...**

Byplandage, 1.-2. oktober 2009

To forskellige scenarier for udviklingen på Sjælland

Fremskrivningsscenario

Spredt byvækst

Bytæthed som hidtil

Kun kendte infrastrukturforbedringer

Fremskrivningsscenario

Byvækst og transport tænkt sammen

Samme befolkningsvækst

Større arbejdspladsvækst

Større bytæthed

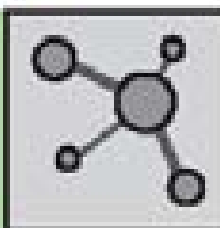
Yderligere transportforbedringer

Scenarierne - hvad nu hvis vi foresbiller os .....

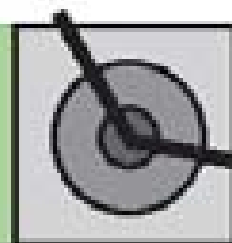
Sådan er scenarierne vurderet!

Ændret lokalisering af byvækst i kommunen
- Boliger
- Arbejdspladser

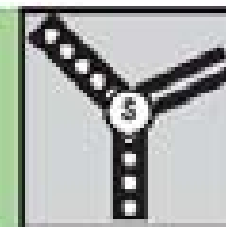
+

Større tæthed i boligbyggeriet i byerne

+

Højere hastigheder på banerne

1. Ændret lokalisering af boliger

Opdeling i "ABC-byer"

Et værktøj til at fordele vækst og vise forskelle i transport og CO₂-udslip

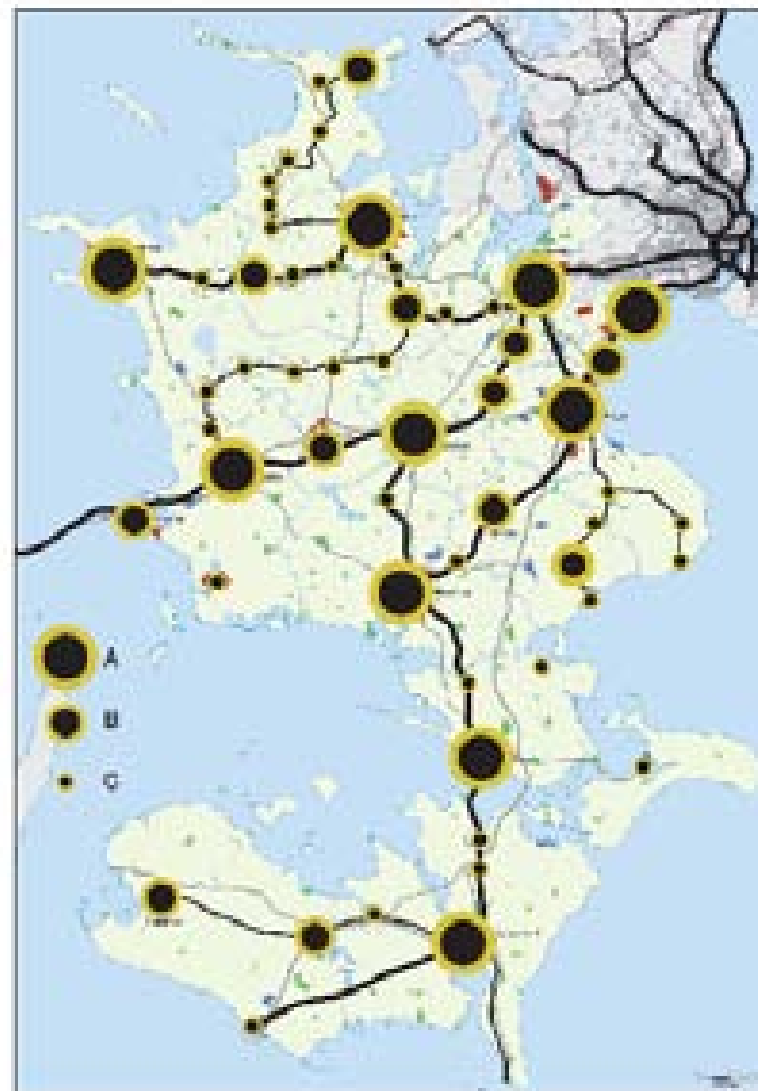
Kriterier

- Bystørrelse
- Dækning med arbejdspladser
- Station
- Regionalbusser
- Stationsbyer med særligt byvækstpotentiale

55 byer at fordele vækst på i bæredygtighedsscenarioet

- 10 A-byer
- 12 B-byer
- 33 C-byer
- Resten er D-byer og -områder

Befolkningstilvæksten er IKKE fordelt over kommunegrænser

1. Ændret lokalisering af boliger

Kendte sammenhænge, der er brugt i bæredygtighedsscenariet

Store byer - mindre trafik

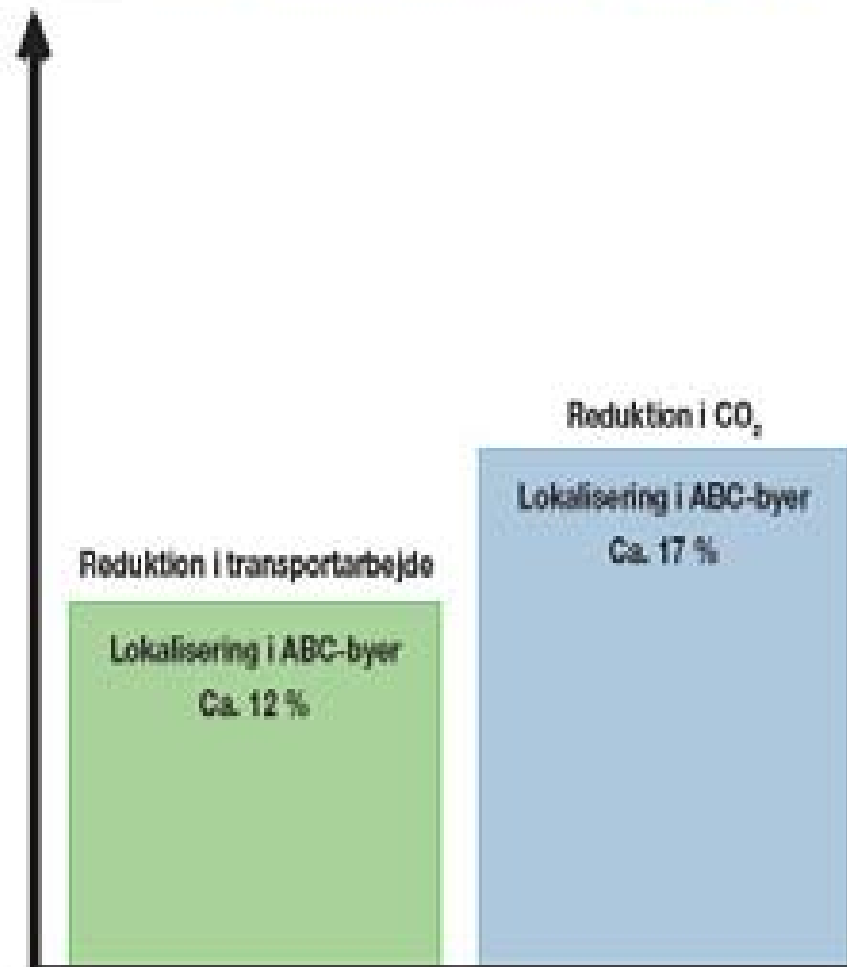
- Ca. 25 % færre korte km. i store byer end i de små byer og landdistrikter
- Ca. 30 % færre korte km. i bil

Tæt på station - flere vælger tog, færre vælger bil

- Op til 2½ gange mere togtransport fra boliger tæt på station end i resten af stationsbyen
- Størst effekt i statsbanebyerne, mindre i lokalbanebyerne

1. Ændret lokalisering af boliger

Effekt af at fordele befolkningstilvækst på ABC-byer

1. Forudsætninger

- Befolkningstilvækst + uddynding flyttes fra D-områder til ABC-byer
- Viser hvad der sker hvis der ikke bygges nye boliger i D-områder

2. Resultat

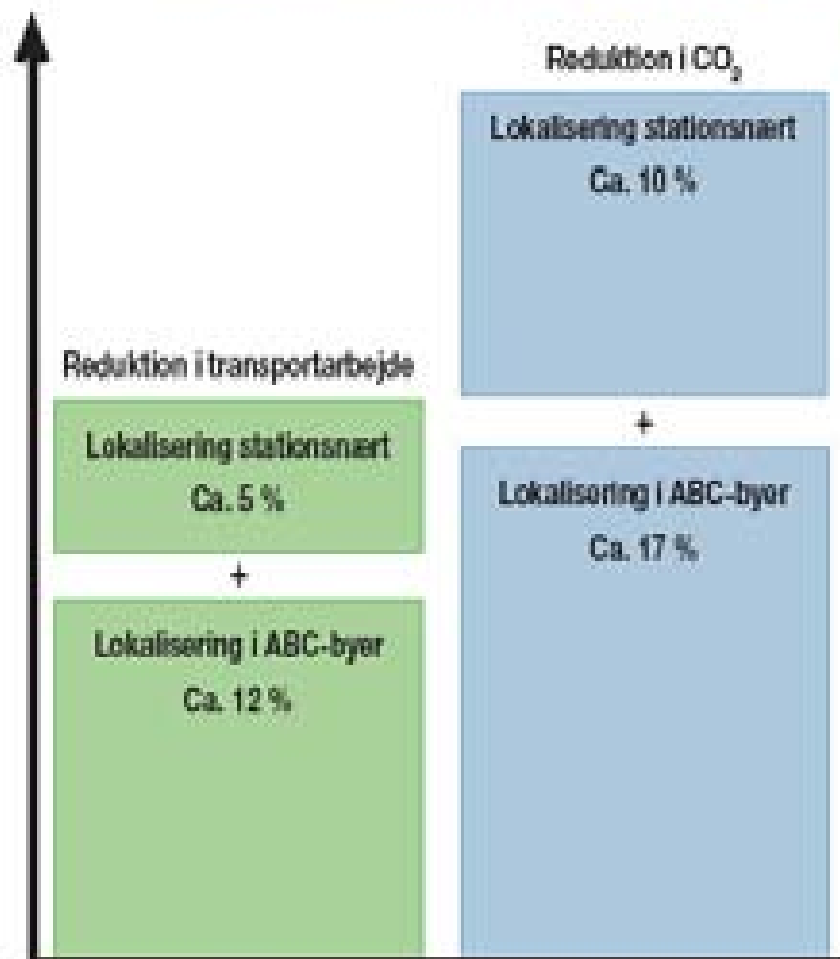
- Transportarbejde reduceres med ca. 12 %
- CO₂-udslip reduceres med ca. 17 %
- Togandelen stiger fra ca. 12 % til ca. 17 %
- Bilandelen falder fra ca. 82 % til ca. 76 %

3. Potentiale

- 43.000 kan komme til at bo i ABC-byer frem for D-områder frem til 2030

1. Ændret lokalisering af boliger

Effekt af at fordele befolkningstilvækst stationsnært

Forudsætninger

- Fremskrivningsscenario: 20 % af befolkningstilvæksten placeres stationsnært
- Bæredygtighedsscenario: 100 % af befolkningstilvæksten placeres stationsnært

Resultat

- Transportarbejde reduceres med yderligere ca. 5 %
- CO₂-udslip reduceres med yderligere ca. 10 %
- Togandelen stiger yderligere fra ca. 17 % til ca. 26 %
- Bilandelen falder yderligere fra ca. 76 % til ca. 66 %
- Hvis mindre andel lokaliseres stationsnært så mindre effekt!

Potentiale

- 43.000 kan komme til at bo mere stationsnært

1. Ændret lokalisering af arbejdspladser

Kendte sammenhænge, der er brugt i bæredygtighedsscenariet

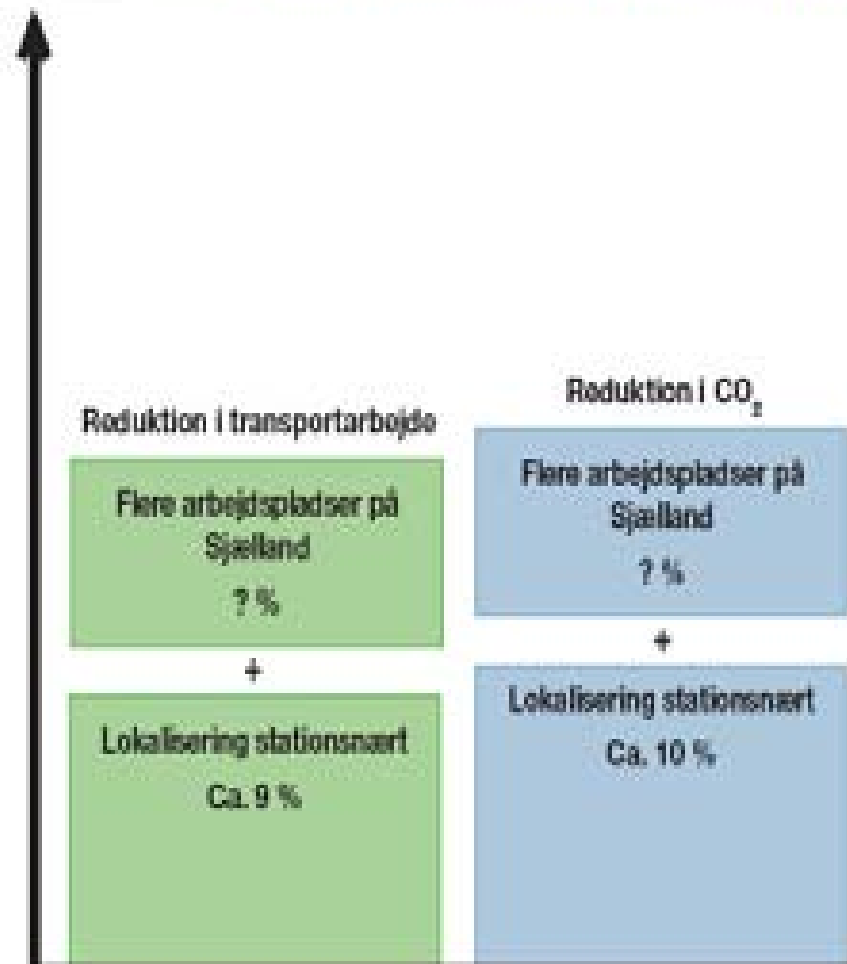
Stationsnærhed har betydelig effekt

- Ca. 15 % mindre transportarbejde fra arbejdspladser tæt på statsbanestationer
- 15 - 20 % mindre biltransport fra arbejdspladser tæt på statsbanestationer
- Op til 30 - 40 % mere togtransport fra arbejdspladser tæt på statsbanestationer
- Også effekt ved arbejdspladser tæt på lokalbanestation

1. Ændret lokalisering af arbejdspladser

Effekterne af at placere arbejdspladser stationsnært

Forudsætninger

- Fremskrivningsscenario: 40% af væksten placeres stationsnært
- Bæredygtighedsscenario: 100% af væksten placeres stationsnært

Resultat

- Det samlede transportarbejde reduceres med ca. 9 %
- CO₂-udslip reduceres med ca. 10 %
- Biltransportarbejdet reduceres med ca. 12 %
- Togtransportarbejdet foreges med ca. 8 %

Potentiale

- Vækst på 25.000 arbejdspladser
- Ekstra vækst på ca. 30.000 arbejdspladser i bæredygtighedsscenariet indgår ikke i vurderingen

2. Større tæthed i boligbyggeriet

Kendte sammenhænge, der er brugt i bæredygtighedsscenarioet

Energiforbrug og CO₂-udslip reduceres ved større tæthed

2. Større tæthed i boligbyggeriet

Effekter af større tæthed i boligbyggeriet

Forudsætninger

Fremskrivningsscenarioet

- 25 % åben lav, 43 % tæt lav og 32 % tæt høj

Bæredygtighedsscenarioet

- 15 % åben lav, 45 % tæt lav og 40 % tæt høj

Resultat

- Forskel i energiforbrug på de 2 scenarier = 5 %
- Sparet CO₂ (emissionsfaktor på 89 g/kWh) = 5 %

Potentiale

- Potentiale 90.000 boliger

Reduktion i energiforbrug

Storre boligtaethed

Ca. 5 %

Reduktion i CO₂

Storre boligtaethed

Ca. 5 %

3. Højere hastigheder på banerne

Kendte sammenhænge, der er brugt i bæredygtighedsscenarioet

Kortere rejsetid - flere passagerer

Forudsætninger for scenario

Fremskrivningsscenarioet

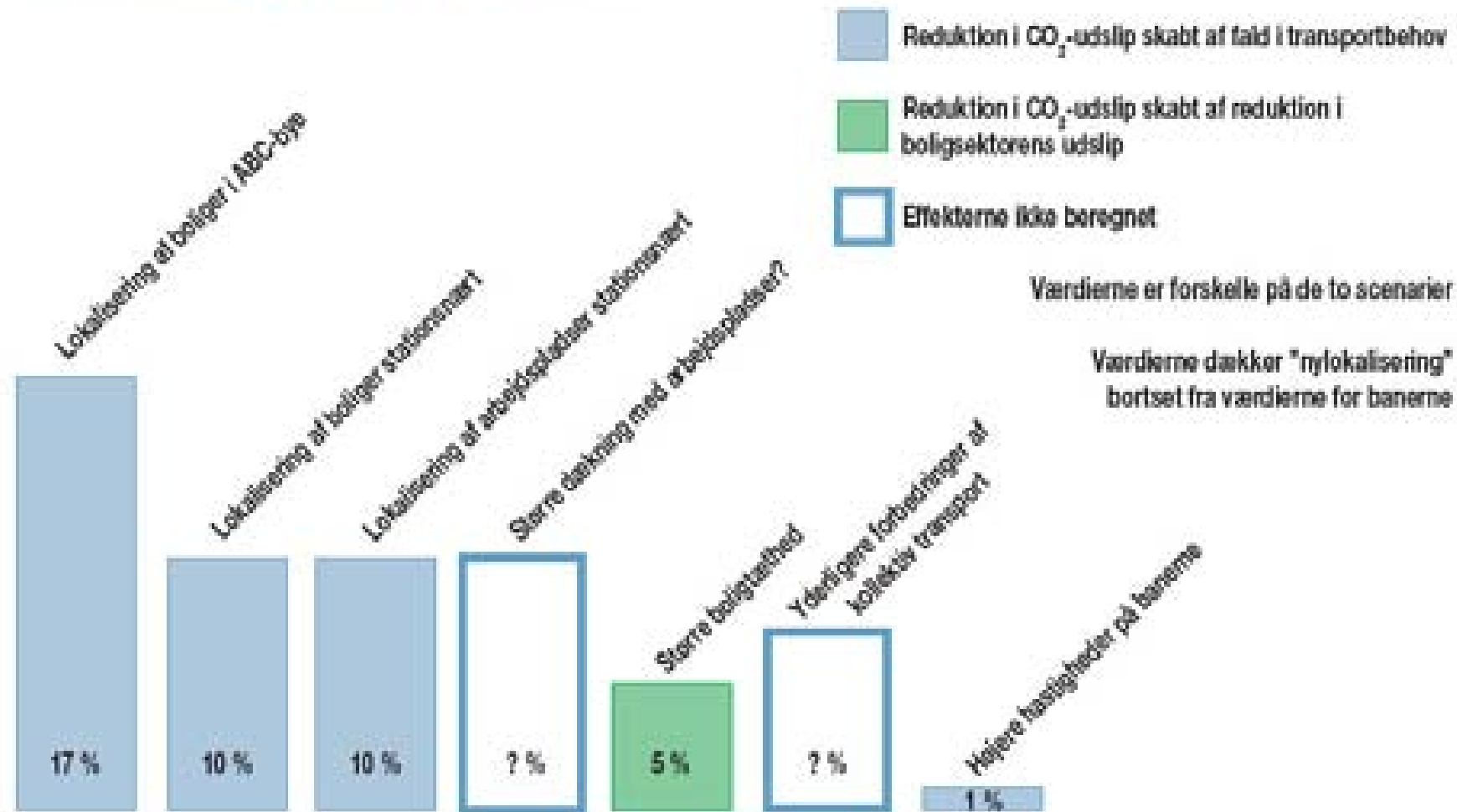
- Den nuværende infrastruktur, nuværende rejsetider, nuværende frekvenser og nuværende komfort ....
- + kendte og besluttede investeringer, som indgår i transportaftalen

Bæredygtighedsscenarioet

- Rejsetider på hovedbanen Korsør-Roskilde og S-togsnettet fastholdes som nu
- Rejsetider på alle øvrige baner reduceres

Samlet oversigt over CO₂-reduktion

Sjællandsprojektet – mm.

REGION
SJÆLLAND

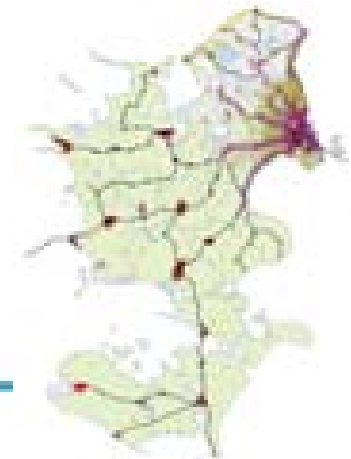
- **Strukturbilleder**
- **Idekatalog**
- **Samarbejdsmodeller**

Hvad ender det med....

- **Projektet afsluttes formelt i 2009**
- **Afsluttende møde på politikerniveau**
- **Projektresultatets status**
- **Skal vi fortsætte ad denne vej.... (del 2?)**
- **<http://www.blst.dk/Landsplan/Sjaellandsprojektet.htm>**

Den regionale rolle - i et fremadrettet perspektiv

Det skal regionen

- Formelle roller:

- Den regionale kollektive trafik
- Aktør i formelle fora
- Udviklingsstrategier mm.

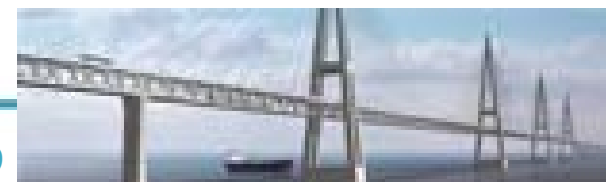
Regionens muligheder

- Uformelle roller:

- Initiativtager, facilitator, medspiller, dagsordensætter, forandringsagent ....

Byplandage, 1.-2. oktober 2009

Sjællandsprojektet

- pendling på tværs af kommunegrænser